

ומה שפחה כנענית וכולי זו שביאתה מאכילתה בתרומה אינו דין שכספה
And what if by a ביאה, שפחה כנענית, etc.; this one whose
feeds her תרומה, is it not logical that her כסף feeds her!

OVERVIEW

to מקודשת who was בת ישראל that a ק"ו that there is a בן בג בג sent to ריב"ב
a כהן should be permitted to eat תרומה; for if a שפחה כנענית who cannot eat
תרומה if she had ביאה with a כהן, nevertheless if the כהן acquired her (as a
שפחה) with כסף she eats תרומה, therefore a בת ישראל who eats תרומה if a כהן
acquires her with ביאה, should certainly eat תרומה if the כהן acquires her with
כסף. Our תוספות presents a challenge to this ק"ו and resolves it.

asks: תוספות

ואם תאמר ונימא יבמה תוכיח¹ שביאתה מאכילתה² ואין כספה מאכילתה³ –
And if you will say; and let us say that a יבמה will prove that this ק"ו is not
valid, for by a יבמה also, her ביאה is מאכילתה and nevertheless כספה is not
מאכילתה -

– אף אני אביא ארוסה –

The same will also apply to an ארוסה that even though מאכילתה, nevertheless מאכילתה
גמרא should have refuted the ק"ו from יבמה תוכיח of שפחה כנענית!

answers: תוספות

ויש לומר דהאי קל וחומר⁴ אינו כי אם גלוי מלתא בעלמא⁵ –
And one can say that this ק"ו is not intended to be but merely a גילוי
מילתא -

דארוסה מקרי קנין כספו⁶ כמו שפחה הלכך לא שייך למיפרך יוכיח –

¹ The ק"ו is implying that anyone whom ביאה is מאכיל, then certainly כסף should be מאכיל; however יבמה teaches us that even someone whom ביאה is מאכיל, nevertheless כסף is not מאכיל.

² A קנין יבום בביאה after the תרומה can eat יבמה, כהן, the יבם is a ביאה. If the יבם is (only) through נקנית ליבם (only) through ביאה.

³ If the יבם is מקדש the יבמה בכסף (which is called מאמר) she is not entitled to eat תרומה (for she is not his wife). [See (however) קנין כספו that a שומרת יבם is שומרת יבם, ד"ה קנין כספו.]

⁴ A 'regular' ק"ו would mean that we derive כספה מאכילתה by an אשה from מאכילתה. Since an שפחה, since an אשה is 'stronger' than a שפחה in the sense that ביאתה מאכילתה. For such a ק"ו there is a יוכיח from יבמה that does not make one stronger to the extent that מאכילתה.

⁵ A גילוי מילתא (revealing something) means that the ק"ו merely reveals, to which category a בכסף belongs. See footnote # 7.

⁶ The תורה writes (ויקרא [אמור] כב, יא) that ויקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו; indicating that קנין כספו of a כהן eats תרומה. The question arises what is meant by קנין כספו; is it merely reserved for a שפחה whom the master actually owns; only she can eat תרומה, or does קנין כספו also include others (such as an אשה) whom he

That an ארוסה is considered כספו just like a שפחה; therefore the challenge of יוכיח is not applicable.⁷

תוספות offers an alternate answer:

עוד יש לומר דליכא למימר יבמה תוכיח –

In addition one can say that we cannot say 'יבמה תוכיח' even if this is considered a 'regular' ק"ו; not a גילוי מילתא –

דאיכא למיפרך מה ליבמה שכן אינה נקנית בכסף –

For we can refute the תוכיח by arguing why is it by a יבמה that אין כספה – בכסף because she is not acquired

תאמר באשה שנקנית בכסף דין הוא שתאכל בתרומה על ידי כסף:⁸

Can you say that by an אשה where she is נקנית בכסף, therefore logic dictates that she should eat תרומה through כסף! קנין כסף

SUMMARY

We cannot refute the ק"ו from שפחה כנענית ק"ו; either because the ק"ו is merely a גילוי מילתא that an אשה is כספו, or because a יבמה is not נקנית בכסף therefore מאכילתה.

THINKING IT OVER

It would seem that the עוד י"ל is the more straightforward answer. Why is it utilized merely as an עוד י"ל?⁹

---

acquires as his wife through כספו. See footnote # 7. [We know that a נשואה eats תרומה from the פסוק of (ארוסה).] כל טהור בביתך יאכל אותו (במדבר [קרח] יח,א).

⁷ The ק"ו reveals to us that if a שפחה [by whom מאכילתה; indicating that she has no אישות and nevertheless she] is considered כספו, then an אשה (by whom מאכילתה [that she has a אישות], she) should certainly be considered כספו and כספה מאכילתה (for we know that אישות is מאכיל [see footnote # 6]). The fact that by a יבמה her כספה is not מאכילתה (even though מאכילתה [ביאתה מאכילתה] has no bearing on whether an אשה is כספו or not (since a יבמה without ביאה [certainly] not כספו).

⁸ How can we prove from a יבמה [who is not בכסף] that since מאכילתה (even though that ביאתה [מאכילתה], that by an אשה [who is נקנית בכסף] the rule should also be מאכילתה)?!

⁹ See (עד"ז) בל"י אות רלו.